

LIBRIS **MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE**
books

Tudora Pițilă

Cleopatra Mihăilescu

Polgári nevelés

IV. osztály

Tanulási egységek	Tanulási tartalmak	Alap- és sajátos kompetenciák	Oldal
Ismétlés	Emlékezzünk a III. osztályban tanultakra! Felmérés		9 12
I. Hozzám tartozó helyek	<p>Első lecke Település és lakhely Projekt: A kis kertész Olvasmány: I. Gugiuman: <i>Nagy tata kertje</i></p> <p>Második lecke Szülőföldem. Hazám jelképei Projekt: Ének, tánc és jókedv Olvasmány: Alecu Russo: <i>Románia dala</i></p> <p>Harmadik lecke Románia, az Európai Unió tagja Az Európai Unió jelképei Projekt: Románia, Európa egyik csodája Olvasmány: <i>Az Európai Unió történelméből</i></p> <p>Ismétlés Felmérés</p>	<p>1. Magatartási szabályok alkalmazása a mindennapi életben</p> <p>1.1. A személyek hovatartozásának (helyi, nemzeti, európai) felismerése</p> <p>1.2. A közösségi hovatartozás lényeges elemeinek azonosítása</p> <p>3. Együttműködés tanúsítása kijelölt feladatok megoldásában</p> <p>3.1. Másokkal való pozitív viszonyok kialakítása, kijelölt feladatok megoldása érdekében</p> <p>3.2. A gyerekek jogainak megismerését elősegítő tevékenységekben való részvétel</p> <p>3.3. Az osztály, az iskola vagy a helyi közösség erkölcsi – polgári jellegű projektjeiben való részvétel</p>	14 16 17 18 20 21 22 24 25 26 30
II. Más emberekhez való viszonyunk Erkölcsi értékek (I.)	<p>Első lecke Jó – Rossz Projekt: A jó és a rossz megjelenítése rajzon és fényképen Olvasmány: T. Arghezi: <i>A rabló büntetése</i></p> <p>Második lecke Önzetlenség – Önzés Projekt: önzés, képekben és versekben Olvasmány: T. Arghezi: <i>A kipukkadt lufi</i></p> <p>Harmadik lecke Becsület – becsstelenség Projekt: Ötletek fája Olvasmány: Grigore Alexandrescu: <i>Az elpasszolt ló és a vásárolt gyémánt</i></p> <p>Ismétlés Olvasmány: Győri Vilmos: <i>Mese</i> Olvasmány: Oscar Wilde: <i>Az önző óriás</i> Felmérés</p>	<p>2. Erkölcsi-polgári viselkedési készségek megnyilvánulása megszokott élethelyzetekben</p> <p>2.1. Az emberi kapcsolatokat megalapozó erkölcsi értékek feltárása</p> <p>2.2. A mindennapi életben megnyilvánuló erkölcsi-polgári viselkedésminták feltárása/felismerése</p> <p>2.3. A szociális, illetve antiszociális viselkedésminták megkülönböztetése</p> <p>3. Együttműködés tanúsítása kijelölt feladatok megoldásában</p>	32 34 35 36 38 39 40 42 43 44 46 47 48

Tanulási egységek	Tanulási tartalmak	Alap- és sajátos kompetenciák	Oldal
II. Más emberekhez való viszonyunk Erkölcsi értékek (I.)		*3.3. Az osztály, az iskola vagy a helyi közösség erkölcsi – polgári jellegű projektjeiben való részvétel.	
III. Más emberekhez való viszonyunk Erkölcsi értékek (II.)	Első lecke Tisztelet- a tisztelet hiánya Projekt: Varázsszavak Olvasmány: Dimitrie Goga: <i>Események az osztályból</i> Második lecke Felelősség, megbízhatóság- felelőtlenség Projekt: Osztályunk szabályzata Olvasmány: Móricz Zsigmond: <i>Iciri-piciri</i> Harmadik lecke Együttérzés/szolidaritás- a szolidaritás hiánya Projekt: Játékok vására Olvasmány: Az emberi szolidaritás nemzetközi napja Ismétlés Felmérés	2. Erkölcsi-polgári viselkedési készségek megnyilvánulása megszokott élethelyzetekben 2.1. Az emberi kapcsolatokat megalapozó erkölcsi értékek feltárása 2.2. A mindennapi életben megnyilvánuló erkölcsi-polgári viselkedésminták feltárása/felismerése 2.3. A szociális, illetve antiszociális viselkedésminták megkülönböztetése 3. Együttműködés tanúsítása kijelölt feladatok megoldásában 3.3. Az osztály, az iskola vagy a helyi közösség erkölcsi – polgári jellegű projektjeiben való részvétel.	 50 52 53 54 56 57 58 60 61 62 65
	Fogalomtár		66

Tanulási egységek	Tanulási tartalmak	Alap- és sajátos kompetenciák	Oldal
<p>4. tanulási egység Más emberekhez való viszonyunk (III.) Erkölcsei értékek</p>	<p>Első lecke Erkölcsei normák Olvasmány: Iulia Haşdeu: <i>A falánkság</i></p>	<p>1. Magatartási szabályok alkalmazása a mindennapi életben</p>	<p>68 71</p>
	<p>Második lecke Viselkedés a családban Olvasmány: N. Nosov: <i>A nyalóka</i></p>	<p>1.3. Az emberi viszonyokat szabályozó erkölcsi normák felderítése</p>	72
	<p>Harmadik lecke Viselkedés az iskolában és a baráti körben Olvasmány: M. Sântimbreanu: <i>Szabadrajz természet után</i></p>	<p>2. Erkölcsi-polgári viselkedési készségek megnyilvánulása megszokott élethelyzetekben.</p>	76
	<p>Negyedik lecke Viselkedés közterületeken Olvasmány: I.L. Caragiale: <i>Goe úrfi</i></p>	<p>2.1. Az emberi kapcsolatokat megalapozó erkölcsi értékek feltárása</p>	79
	<p>Ismétlés Olvasmány: Gárdonyi Géza: <i>Az első büntetés</i></p>	<p>2.2. A mindennapi életben megnyilvánuló erkölcsi-polgári viselkedésminták feltárása/ felismerése</p>	80
	<p>Felmérés</p>	<p>3. Együttműködés tanúsítása kijelölt feladatok megoldásában</p>	83
	<p>Felmérés</p>	<p>3.1. Másokkal való pozitív viszonyok kialakítása kijelölt feladatok megoldásának érdekében</p>	84 87 88
<p>5. tanulási egység Más emberekhez való viszonyunk (IV.) Az erkölcsi-polgári magatartásformák</p>	<p>Első lecke A közösségi (szociális) viselkedés Olvasmány: Edmondo de Amicis: <i>A tűzvész</i></p>	<p>1. Magatartási szabályok alkalmazása a mindennapi életben</p>	<p>90 93</p>
	<p>Második lecke Az antiszociális viselkedés Olvasmány: <i>Sajtószemle</i></p>	<p>1.3. Az emberi viszonyokat szabályozó erkölcsi normák felderítése</p>	94
	<p>Ismétlés Olvasmány: M. Sântimbreanu: <i>Levél iskolakerülő gazdánknak</i></p>	<p>1. Erkölcsi-polgári viselkedési készségek megnyilvánulása megszokott élethelyzetekben.</p>	97
	<p>Felmérés</p>	<p>1.1. A közösségi (szociális) illetve antiszociális viselkedésminták megkülönböztetése</p>	98
	<p>Felmérés</p>	<p>2. Együttműködés tanúsítása kijelölt feladatok megoldásában</p>	101
	<p>Felmérés</p>	<p>3.1. Másokkal való pozitív viszonyok kialakítása kijelölt feladatok megoldásának érdekében</p>	102
<p>6. tanulási egység A gyermekek egyetemes jogai</p>	<p>Első lecke A gyermek jogai és kötelességei (I.) Olvasmány: Bruno Ferrero: <i>A kék drágakő</i></p>	<p>1. Magatartási szabályok alkalmazása a mindennapi életben</p>	<p>104 107</p>

	<p>Második lecke A gyermek jogai és kötelességei (II.) Olvasmány: Móra Ferenc: <i>Három Matyi</i></p> <p>Harmadik lecke A gyermek jogainak betartása, illetve megsértése Olvasmány: N. Calma: <i>A piros cipő</i> Ismétlés Olvasmány: Lázár Ervin: <i>Nagyapa meg a csillagok</i> Felmérés Év végi ismétlés Év végi felmérés</p>	<p>1.3. Az emberi kapcsolatokat szabályozó erkölcsi normák felderítése</p> <p>2. Erkölcsi-polgári viselkedési készségek megnyilvánulása megszokott élethelyzetekben.</p> <p>1.4. A gyermekek egyetemes jogainak azonosítása</p> <p>3. Együttműködés tanúsítása kijelölt feladatok megoldásában</p> <p>3.1. Másokkal való pozitív viszonyok kialakítása kijelölt feladatok megoldásának érdekében</p> <p>3.2. A gyermekek jogainak megismerését elősegítő tevékenységekben való részvétel</p> <p>*3.3. Az osztály, az iskola vagy a helyi közösség erkölcsi-polgári jellegű projektjeiben való részvétel</p>	<p>108</p> <p>111</p> <p>112</p> <p>115</p> <p>116</p> <p>119</p> <p>120</p> <p>121</p> <p>124</p>
	<p>Fogalomtár</p>		<p>126</p>

- A nyomtatott változattal ellentétben a digitális változat multimédiás tevékenységeket tartalmaz.

MIT FOGLAL MAGÁBAN A MULTIMÉDIÁS TEVÉKENYSÉG?

Nézd és hallgasd meg a filmet, próbálg válaszolni!

Figyeld meg, illeszd össze, karikázd be, és jelöld meg a helyes választ!

Figyelj!

LBRIS We know HOGYAN ÉPÜL FEL EGY TANULÁSI EGYSÉG?

Tanulási egység (fejezet) címe

LOCURI DE APARTENENȚĂ

„Perpetuum est ad id nomen, ubi animus quiescit, care de se respicit. Cuius pars saltem inest, ubi. Sed ad id care de se respicit, ubi de loco.”
— Mihai Eminescu

1

Obiective de învățare:
- să descrie locurile de apartenență;
- să descrie elementele necesare pentru apartenența în diferite comunități în trecut-toturi, istorice, și în prezent;
- să participe activ la realizarea unor proiecte ce conțin informații în construcții, și să poată să comunice și să își exprime părerea despre activitățile desfășurate în comunitatea locală, națională și europeană;
- să pregătească și să prezinte un proiect în cadrul comunității locale.

La finalul acestei unități de învățare, vei fi capabil să:

- ✓ să descrie locurile de apartenență;
- ✓ să prezente locurile de apartenență;
- ✓ să identifice elementele necesare pentru apartenența în diferite comunități în trecut-toturi, istorice, și în prezent;
- ✓ să participe activ la realizarea unor proiecte ce conțin informații în construcții, și să poată să comunice și să își exprime părerea despre activitățile desfășurate în comunitatea locală, națională și europeană;
- ✓ să pregătească și să prezinte un proiect în cadrul comunității locale.

Celălucuzek, melyeket el kell érni a tanulási egység során

A lecke címe

2

Tara natală. Însurătorie țării

SITUAȚIE:

- să descrie țara natală;
- să descrie elementele necesare pentru apartenența în diferite comunități în trecut-toturi, istorice, și în prezent;
- să participe activ la realizarea unor proiecte ce conțin informații în construcții, și să poată să comunice și să își exprime părerea despre activitățile desfășurate în comunitatea locală, națională și europeană;

OBIECTIVE DE ÎNVĂȚARE:

- să descrie țara natală;
- să descrie elementele necesare pentru apartenența în diferite comunități în trecut-toturi, istorice, și în prezent;
- să participe activ la realizarea unor proiecte ce conțin informații în construcții, și să poată să comunice și să își exprime părerea despre activitățile desfășurate în comunitatea locală, națională și europeană;

ACTIVITĂȚI:

- să descrie țara natală;
- să descrie elementele necesare pentru apartenența în diferite comunități în trecut-toturi, istorice, și în prezent;
- să participe activ la realizarea unor proiecte ce conțin informații în construcții, și să poată să comunice și să își exprime părerea despre activitățile desfășurate în comunitatea locală, națională și europeană;

PROIECTE:

- să descrie țara natală;
- să descrie elementele necesare pentru apartenența în diferite comunități în trecut-toturi, istorice, și în prezent;
- să participe activ la realizarea unor proiecte ce conțin informații în construcții, și să poată să comunice și să își exprime părerea despre activitățile desfășurate în comunitatea locală, națională și europeană;

Kommunikálunk és dolgozunk
Az elsajátított fogalmak gyakorlása

Tudom/Tudni akarom
Ismert fogalmak/
elemzésre ajánlott fogalmak

Párban dolgozunk
Tevékenység, melyben
felderítjük az ismereteket

Portfólió
Egyéni vagy csoportos
elmélyítő tevékenység

Ismétlő és felmérő
tevékenységek
minden
tanulási egység
végén

3

JOC DE ROL

OBIECTIVE DE ÎNVĂȚARE:

- să descrie țara natală;
- să descrie elementele necesare pentru apartenența în diferite comunități în trecut-toturi, istorice, și în prezent;
- să participe activ la realizarea unor proiecte ce conțin informații în construcții, și să poată să comunice și să își exprime părerea despre activitățile desfășurate în comunitatea locală, națională și europeană;

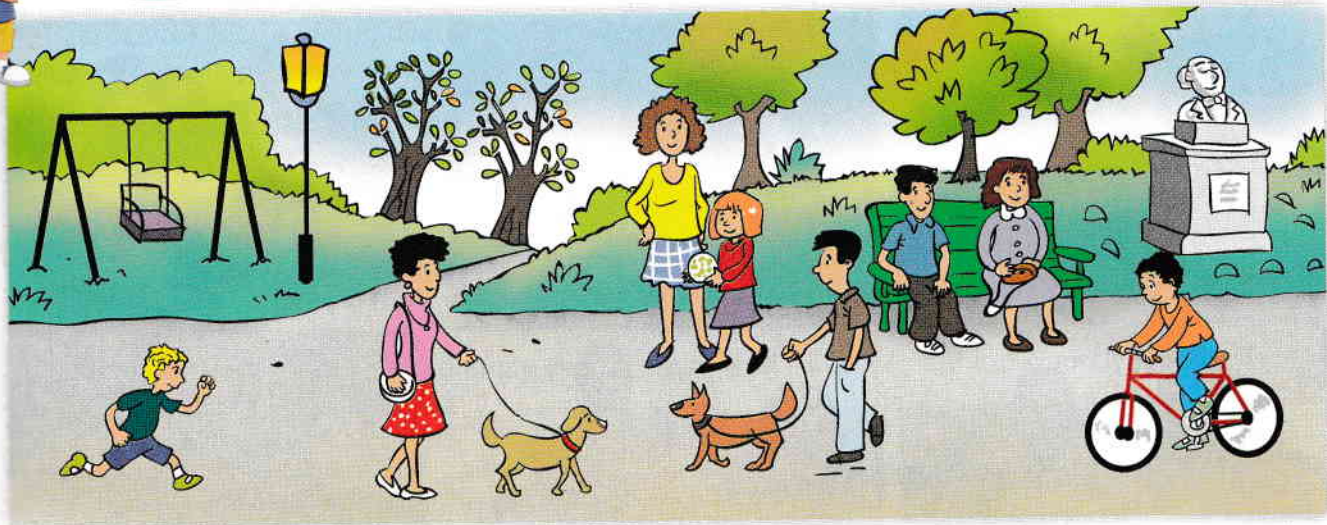
ACTIVITĂȚI:

- să descrie țara natală;
- să descrie elementele necesare pentru apartenența în diferite comunități în trecut-toturi, istorice, și în prezent;
- să participe activ la realizarea unor proiecte ce conțin informații în construcții, și să poată să comunice și să își exprime părerea despre activitățile desfășurate în comunitatea locală, națională și europeană;

PROIECTE:

- să descrie țara natală;
- să descrie elementele necesare pentru apartenența în diferite comunități în trecut-toturi, istorice, și în prezent;
- să participe activ la realizarea unor proiecte ce conțin informații în construcții, și să poată să comunice și să își exprime părerea despre activitățile desfășurate în comunitatea locală, națională și europeană;

TEMA	ACTIVITĂȚI	OBIECTIVE DE ÎNVĂȚARE	ACTIVITĂȚI	OBIECTIVE DE ÎNVĂȚARE
Europa				
Națiune				
Tradiții				

MEGFIGYELJÜK ÉS MEGBESZÉLJÜK

1. Nevezzétek meg a képen látható személyeket és tárgyakat!
  - Határozzátok meg a megnevezett tárgyak jelentőségét az emberek életében!
  - Beszélgetsetek arról, hogyan gondoskodunk a képen látható tárgyairól!
  - Nevezzétek meg természetes és mesterséges (az ember által átforgalmazott) tárgyakat!
2. Nevezzétek meg személyeket a következő képekről, indokoljátok választásotokat!

3. Csoportosítsátok a következő szavakat a megadott táblázat szerint:

Edina, fenyő, borz, Dániel, elefánt, napraforgó, delfin, Szabolcs, pisztráng, szitakötő, Márta, Kincső, hársfa, hiúz, őzike, lucfenyő.

Személyek	Növények	Állatok

• Beszélgetsetek a személy általános jellemzőiről (tulajdonságairól) a képek alapján!

- Mutassátok be véleményeteket osztálytársaitoknak!
- Keressetek a megnevezett tulajdonságokhoz hasonló példákat!

CSOPORTBAN DOLGOZUNK

1. Írjatok fogalmazást arról, hogy milyen szerepet töltenek be az életetekben az alábbi tárgyak, fejezzétek ki érzéseiteket, gondolataitokat!

2. Egészítsétek ki a táblázatot olyan tárgyakkal és személyekkel, amelyek szükségesek az adott helyzetben, majd indokoljátok választásotokat!

TANÓRÁN		KIRÁNDULÁSON		ELŐADÁS LÉTREHOZÁSÁBAN	
Személyek	Tárgyak	Személyek	Tárgyak	Személyek	Tárgyak

- Függesszétek ki a táblázatokat egy különlegesen díszített helyre!
- Csoportosan vizsgáljátok meg a kitöltött táblázatokat, jegyezzetek fel mellette és ellene szóló érveket, kérjétek magyarázatokat!

1. Szerepjáték: Az iskolában

• Határozzátok meg a szereplőket és az általuk bemutatott témát! Például: Képzeltetek el egy helyzetet, melyben egy osztály éltanulóinak fele díjazott lett egy versenyen, míg a másik fele a vesztesek között végzett.

Mutassátok be, milyen kapcsolatok alakulnak ki a tanulók között az osztályközösségben!

• Figyeljetez oda a szereposztásnál, hogy érvényesüljenek mindegyik csapattag egyéni értékei! Mindenki vegyen részt a bemutatásban!

2. Nevezzétek meg, milyen kapcsolatban vannak egymással a képeken látható személyek!

3. Alkossatok olyan mondatokat, amelyek kihangsúlyozzák a meseszereplők erkölcsi jellemvonásait, belső tulajdonságait!

4. Egy fecske nem csinál nyarat. Beszéljétek meg, értelmezzétek a közmondást!

5. Készítsétek el olvasmányélményeitek kedvenc szereplőinek álarcát!

• Gyurmából formázzatok meg különböző személyeket!
 • Adjatok elő mesejeleneteket felhasználva az elkészített álarcokat és gyurmafigurákat, példázátok azok erkölcsi jellemvonásait és társas kapcsolatait.

Jeles	•	•	•
Jó	•	✓	•
Elégséges	•		

1. Nevezd meg azokat a csoportokat, melyeknek tagjai a képeken látható gyerekek!

Jeles – három csoport megnevezése; Jó – két csoport megnevezése; Elégséges – egy csoport megnevezése.

2. Írj le egy szabályt, amelyet betartasz, ha tagja vagy az alábbi képeken látható csoportoknak!

Jeles – három szabály megfogalmazása; Jó – két szabály megfogalmazása; Elégséges – egy szabály megfogalmazása.

3. Határozzátok meg a felsorolt jogokból eredő kötelezettségeket!

- A családban jogom van a véleményem kinyilvánításához.
- A csapatban, melyben játszom, jogom van játékszabályokat javasolni.
- Osztályközösségemben jogom van megtagadni egyik osztálytársam jelenlétét a csapatomban.

Jeles – három köteletség meghatározása; Jó – két köteletség megfogalmazása; Elégséges – egy köteletség megfogalmazása

4. Írd le a személyeket ábrázoló képek számát!

1

2

3

4

5

6

Jeles – három személy felismerése; Jó – két személy felismerése; Elégséges – egy személy felismerése

„A hazafiság nem csak a szülőföldedhez való ragaszkodást jelenti, hanem mindenekelőtt a múlt imádatát, ami nélkül nem létezik hazaszeretet.”

(Mihai Eminescu)

Település és lakhely

Szülőföldem. Hazám jelképei

Románia, az Európai Unió tagja

Ismétlés

Felmérés

Ennek a tanulási egységnek a végén képes leszel arra, hogy:

- bemutasd a lakhelyedet;
- bemutasd a hozzád közel álló, hozzád tartozó helyeket;
- meghatározd a különböző csoportokhoz való tartozás lényeges tényezőit irodalmi szövegekben, történelemben, filmekben vagy képekben;
- aktívan vegyél részt egyes erkölcsi-polgári tartalmú projektekben az osztályban, iskolában és nagyobb közösségben;
- véleményt nyilváníts a lakóközösségi, országos és európai szintű tevékenységekről;
- javaslatokat tegyél a helyi közösség tevékenységeinek javulása érdekében.

ELSŐ LECKE

Település és lakhely

TUDOM,

- hogy nevezik a települést, ahol születtem;
- a lakcímemet;
- a szokásokat, melyek erre a vidékre jellemzőek.

TUDNI AKAROM

- Hogyan mutassam be a településemet és a lakhelyemet?

PÁRBAN DOLGOZUNK

- Értelmezték a közmondást: *Jobb elsőnek lenni a faluban, mint utolsónak egy városban.*
- Osszátok meg a közmondás üzenetét az osztályársaitokkal!

ELOLVASSUK ÉS MEGBESZÉLJÜK

„Aristide háza a község közepén állt. Leglátványosabb épülete községünknek a Nemzeti Bank volt. A bank mellett helyezkedett el a plébános háza, ami körbe volt kerítve gazdag gyümölcsfákkal, zöldségekkel és virágokkal. Tovább az úton sorra következtek: egy kőkút, az elemi iskola, ... az első templom, a községháza, a jegyző háza, a régi templom, mellette az üzlet.”

(Marin Preda: *Moromeții*)

- A településnek milyen különlegességeit mutatja be a részlet?
- A község falusi lakhelyet jelent. A te településed falu vagy város? Indokold meg a válaszodat!

MEGFIGYELJÜK ÉS MEGBESZÉLJÜK

- Az emberek nem magányosan élnek. Ők egy közösség tagjai a felebarátaikkal együtt.

- Nevezték meg a népszokást és a képeken látható közösségek típusát!
- Mutassatok be hasonlóságokat és különbségeket a szülőhelyetek és az illusztrációk között!

Azok az emberek, akik egy településen laknak és közös érdekeik, meggyőződésük és életfelfogásuk van, helyi közösséget alkotnak.

A közösség tagjai között lehet szomszédi, baráti, együttműködési, versenytársi de akár ellentétes, nézeteltérési viszony is. E tagoknak vannak jogaik és kötelességeik. Foglalkozásuk különbözik.

A legtöbb településen megtalálhatók a következő intézmények: néptanács, rendőrség, iskola, posta... Minden közösségben generációról generációra hagyják a népszokásokat. Ezeket őrzik és tiszteletben tartják a település tagjai.

MIT MOND A TÖRVÉNY?

- A kiskorú lakhelye az ő szüleinél van, vagy a szülei közül annál, akinél állandó jelleggel tartózkodik.

(92. cikkely – Új Polgári Törvénykönyv)

- Lakhelyünk bizonyítéka személyi igazolványunkban van.

(91. cikkely – Új Polgári Törvénykönyv)

FONTOS FOGALMAK

helyi közösség, lakhely,
szokások, hovatartozás

KOMMUNIKÁLUNK ÉS DOLGOZUNK

1. Figyeljétek meg a képeket!

- Miben hasonlítanak vagy miben különböznek az ábrázolt közösségek?
- Milyen intézmények vannak a legtöbb településen? Mi ezek szerepe?
- Milyen kapcsolattípusok alakulhatnak ki a település tagjai között? Mondjatok példákat!

2. Azonosítsátok azokat a mesterségeket, amelyek a ti településetekre jellemzőek, majd fogalmazzátok meg azok fontosságát a közösségben!

3. Mutassátok be társaitoknak lakcímetek adatait!

Vezeték és keresztnév: ... ; Utca: ... ; Megye: ... ; Tömbház: ... ;
Lépcsőház: ... ; Emelet: ... ; Lakás: ...

PORTFÓLIÓ

Hattagú csapatokban dolgozva készítsetek kollázst, amely rajzokkal, fényképekkel szülőföldetek lényeges elemeit és népszokásait mutatja be!

- Alkossatok 4-5 fős csoportokat!

MIT FOGUNK TENNI?

- Fákat fogunk ültetni az iskola és a település zöldövezetébe.
- Le fogjuk fényképezni ültetés előtt, munka közben és az év különböző időszakaiban.
- Ki fogjuk állítani a képeket az iskolában.

MIÉRT FOGJUK MEGVALÓSÍTANI A PROJEKTET?

- Polgári-erkölcsi tartalommal teljes projektben veszünk részt.
- Felhasználjuk a képeket a tudományok, földrajz, művészetek órákon is.

HOGYAN DOLGOZZUNK?

- Meghatározzuk és ismertetjük a részfeladatokat minden csapattal.
- Előkészítjük a szükséges eszközöket: facsometéket, kapákat, lapátokat, gereblyéket, ásókat, műanyag kesztyűket, szemeteszsákokat, fényképezőgépet.
- Megássuk a gödröket a meghatározott mélység és távolság szerint.
- Elültetjük a csometéket, majd megöntözzük őket.
- Készítünk fényképeket ültetés előtt és ültetés után is.
- Minden csapat takarítani fog a munka végén.
- Beszélgetsetek osztálytársaitokkal az erkölcsi-polgári jellegű projekteken való részvétel fontosságáról.

We know
books

Ion Gugiuman: Nagytata kertje (részlet)

A városban velünk laknak az anyukám részéről való nagyszüleim is. Nagymamám segíti anyát a házunkban, míg apa ellátja őket mindennel. Nagytata, aki ügyes kertész, szinte egész nap szorgoskodik a ház körüli gyümölcsösben, amit ő ültetett tele sok és különböző fafajtaival: cseresznyefák, meggyfák, kajsziarackfák, almafák, egy őszibarack-, két szilva-, és két birsalamafával, melyek tavasszal virágözönben pompáznak. A kapu mellé egy ezüstös levelű fenyőt ültetett, míg a kiskapu mellé egy hársfát, amelyik tavasz vége és nyár eleje táján mindent betölt bódító illatával. A ház elé egy sor rózsát rakott, melyek közül mindegyik más-más színű virággal kápráztat el bennünket. A ház mögötti konyhaajtó mindkét részére négy darab

szőlőcserjét plántált, amelyek felkúsznak az ajtó fölé, és ősszel a szőlő fekete szemecskéi kelletik magukat. A gazdaság végén levő drótkerítés mentén ugyancsak nagytata ültetett egy sor málnát. A napfényesebb földterületet tartogatta a vetemény- és zöldségtermesztésre: sárgarépaágyások, petrezselyem, kapor, saláta, hagyma...

Mikor kicsik voltunk, egész nap nagytata körül forgolódtunk figyelve, miként gyomlálja az ágyásokat, és hogyan gondozza a fákat.

Most, hogy már nagyobbcskák vagyunk, megszoktuk, hogy mi is segítünk neki...

Mikor érni kezdett a cseresznye, égető türelmetlenséggel vártuk, hogy megkezdhessük azok szedését. De nagytata, aki ismerte a betakarítás rendjét, még halasztotta egy ideig. Végre egy napon azt mondta: „Gyerekek, holnap összegyűjtjük a cseresznyét.” Mivel

másnap szép idő volt, nagytata előhozta a raktárból a kétágú létrát, Gabinak és nekem felkötött egy-egy nagy tarisznyát a derekunkra, ő és Paul fogott egy-egy vesszőkosarat, Irénkének pedig nagymama adott egy hozzáillő kosárkát.

Mikor befejeztük a munkát, a két nagy kosár színültig volt. Ugyanúgy a mi tarisznyáink és Irénke kosárkája is. Látva a gazdag termést, Gabi azt mondta: „Nagytata, adjunk néhány cseresznyét a mi barátnőnknek, Zamfirának is, mert az ő szülei tömbházban laknak, és nincs gyümölcsösük.” „Adunk csibém, hogyne adnánk...”

Hozzászóltam én is: „Ilona néninek és Gergely bácsinak is, mert nekik sincs gyümölcsösük”, erre felugrott Paul és Irénke is az ő kérésükkel: „Aurélnak is, mert ő varrja meg a labdánkat, Olimpia néninek is, mert tőle cukorkát és csokoládét kapunk...”

Nagytata minden kívánságunkat teljesítette, ... mert volt honnan adnunk.

